

FORÅR 2019

SELVEVALUERING

FÆLLESSAMLINGER

FLEMMING EFTERSKOLE
HH/AMP

Indhold

Baggrund for projektet	Side 3
Fra værdigrundlaget	Side 4
Selvevaluering	Side 4
Konklusion	Side 6
Bilag	

Baggrund for projektet

I skoleåret 18/19 ændrede vi på Flemming Efterskole i dagsstrukturen, således at vi gik fra at have en ugentlig fællessamling oftest styret af forstanderen til at holde fællessamling hver morgen. Strukturen for samlingerne er et nyhedsoverblik på 5 minutter fra TV2-news og derefter 15-20 minutter afsat til forskelligt indhold. Det er hhv. lærere, ledelsen og det praktiske personale som på skift forestår seancen.

Indholdet kan være både praktiske informationer, personlige fortællinger, temaer, sange og andre kreative indslag. Der er en fælles "tråd" på skolens intranet, hvori der skrives, hvad der er foregået til samlingen, så vi ved, hvad hinanden laver.

Som strukturen er nu, bliver de forskellige morgenseancer meget styret af, hvad der lige falder den ansvarlige ind. Dette kan have en værdi i sig selv – men også lidt at skyde med "spredde hag" i dannelsesprocessen.

At efterskolen har et overordnet dannende opdrag tydeliggøres i "Bekendtgørelsen af lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)". Her tydeliggøres efterskolernes hovedsigte, nemlig at skoleformen skal bidrage til **livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse**.

Denne lovformulering tydeliggør, at efterskolen har et alment pædagogisk grundlag og ikke mindst en dannelsesopgave.

I bogen "Dannelse der virker" kaldes efterskolen en "dannelsestrykkoger", da man i efterskolernes pædagogik kan finde tre forskellige dannelsessfærer, som på samme tid påvirker eleverne. Disse sfærer findes i forskellige fællesskaber; venskabelige fællesskaber, interessefællesskaber og efterskolefællesskaber.

Umiddelbart kan man se alle de forskellige dannelsessfærer i fællessamlingen. Som udgangspunkt som en del af efterskolefællesskabet – det som alle skal og "det fælles" som samler os og med den demokratiske dannelse som pejlemærke.

Samtidig vil interessefællesskabet også være i spil, da en tematik i en fællessamling kunne tage afsæt i de fælles interesser, som eleverne har – og ofte har valgt efterskole efter.

Interessefællesskabet sigter mod den folkelige oplysning.

Til sidst vil de venskabelige fællesskaber også kunne findes i samlingerne, da tematikker som venskab, grupper, hierarki og ungdomsproblematikker kunne være relevante. Dette vil give livsoplysning.

Man kan også kalde fællessamlingen for en form for praksisfællesskab. Hvor man mødes i fastsatte rammer og i fællesskab udfordres på identitet, meninger og dernæst omsætter det i praksis. Som elev skal man blive og være en del af fællesskabet indenfor de givne rammer. Fællessamlingen kan blive et samlende, dannende led i elevernes fælles efterskoleoplevelse. Ved at vi i fællesskab skaber nogle sociale rammer, hvor det er vigtigt, at man deltager og byder ind i det fælles, skabes et tilhørsforhold. Efterskolen er et frivilligt tilbud, så en faktor i dette er også, at eleverne selvvalgt indgår i fællesskabet.

Gert Biesta opdeler "kunsten at undervise" i tre domæner: kvalifikation, socialisation og subjektifikation. Ifølge ham er kunsten i god undervisning at skabe en vekselvirkning mellem

disse tre domæner. I forbindelse med fællessamlingernes undervisende og dannende karakter er det interessant at inddrage netop disse tre domæner, da de også kan integreres i her.

- **Kvalifikation** i form af kundskaber, viden, færdigheder, forståelser og dispositioner, så man bliver i stand til at gøre noget, altså få kompetencer.
- **Socialisation** som måder, hvorfor vi gennem uddannelse bliver en del af bestemte sociale, kulturelle og politiske ordener.
- **Subjektifikation** som det modsatte af socialisation, nemlig at man ”opdrages” til at kunne vælge at kunne tænke og handle som subjekt.

Det kan for overblikkets skyld indsættes i nedenstående skema

I fællesskabet får eleverne også udfordret deres identitet og kan spejle og forandre sig, hvis de vil. Til fællessamlingen kan de blive udfordret på personlige holdninger og spejle sig i de andre.

Eleverne kan til fællessamlingen sammen finde mening med dem selv, deres efterskoleliv og de andre – og måske få et andet perspektiv på verden. Et vigtigt element i elevernes dannelsesproces er, at de oplever og selv erkender vigtigheden i at ”man gør det, som man siger, at man gør”. Når holdning bliver til handling giver det forvandling...og dannelse.

Fra værdigrundlaget

Vi vil i denne selvevaluering fokusere på dannelseselementet i fællessamlingerne ud fra nedenstående formulering i værdigrundlaget.

”Vi erkender vigtigheden af, at både den enkelte elev og det store fællesskab får oplevelser og udfordringer, der sikrer såvel faglig dygtiggørelse som personlige kompetencer.”

Selvevaluering

Vi har arbejdet med forskellige elevinterviews. Først interviewede vi fire tilfældige smågrupper, som skulle forholde sig til værdien og indholdet af fællessamlingerne. Dernæst lavede vi et fokusgruppeinterview af en gruppe udvalgte typiske Flemmingelever, som også skulle forholde sig til fællessamlingernes værdi og indhold.

Nøgleord fra de fire tilfældige smågrupper:

- Det er kedeligt... men kan også være ”fint nok” at høre om det, der sker ude i verden.
- Det er rart nok at se nyheder.
- Om morgenen vil man bare gerne over på sit værelse
- Det er irriterende, når det trækker ud. Det må ikke slutte for sent. Man skal have tid til at børste tænder.
- Det er bedst, når der er relevant info.
- Det er svært at koncentrere sig om morgenen.
- Det er knap så godt, når vi synger... så trækker vi bare tiden.
- Bedst, når læreren er forberedt. Der skal være tænkt over det... gennemarbejdet.
- En-to gange om ugen, fx fredag.
- Det skal handle om information. Svært at koncentrere sig om de store etiske spørgsmål lige efter morgenmad.
- Man kan godt snakke om fællesskab (læs: de store ting) på andre tidspunkter.
- Der er nogle rigtig gode emner en gang imellem, andre gange er det irrelevant.
- Et andet tidspunkt kunne være godt.
- ”Man gider virkelig ikke til morgensamling.”
- Det er ret fedt, når der kommer de der ting, man skal tænke over, synge, selv være en del af eller noget sjovt.
- Samtaler med sidemakkeren er godt.
- Godt når man kan genkende sig selv.
- Nogle af in-puttene er unødvendige, men mange af dem er sjove at vide, fx folks historie.

Nøgleord fra den udvalgte fokusgruppe:

- Der skal være en mening... det skal være forberedt; gerne noget samfundsrelateret; lærernes personlige ting. Læreren skal have et mål
- Det bliver let overfladisk... uforberedt. Nogle lærere er gode til at reflektere over tingene.
- Det kan være meget godt med en sammenhæng...
- Kan godt lide tilfældighederne... det gør ikke noget, at lærerne ikke snakker sammen. Hver morgen er ”et skridt tættere på læreren”. Variationen er god.

- Det er rart nok, at det er alle lærere på.
- Det tilfældige er godt, fordi man ikke ved, hvad der skal ske. Det kan også være fint nok, at der er sammenhæng.
- Nyhederne hver morgen. Det kan være svært at se skærmene.
- Lærerne skal kunne teknikken...
- Forslag: Tre gange om ugen... mandag + onsdag – fredag (gerne med en sang)
- Godt, at det ligger efter nyhederne, men efter middagsmad vil man være mere fokuseret.
- Optimal: glad lærer, spændende indhold, visuelt... der skal være noget, så man bliver ”holdt til stede”, god sang, slutte til tiden
- Idéer: Samfundsaktuelle nyheder
Om Flemming Efterskole gennem årene... skolens historie

Vi har for overblikkets skyld forsøgt at illustrere dannelsesarbejdet på Flemming Efterskole i bilag 1. Her har vi placeret fællessamlingerne primært i efterskolefællesskabet, som ift. ”Dannelse der virker” gerne skulle styrke elevernes selvagtelse. Samtidig har vi et ønske om, at fællessamlingerne får en tydeligere sammenhæng med det mentorarbejde, der udføres. På den måde vil eleverne forhåbentlig opleve sammenhæng og bedre forberedte oplæg. I bilag 2 har vi forsøgt at sætte ord på de elementer som fællessamlingerne kunne indeholde – og sammensat det med et årshjul.

Konklusion

Vores umiddelbare konklusion fra disse interviews er, at eleverne er positive overfor at skulle se nyheder hver dag, at de relevante og interessante indslag er gode og at de gerne vil aktiveres og ikke bare skal lytte.

Eleverne er negative overfor tidspunktet på dagen, irrelevante indslag og ikke gennemarbejdede indslag.

Vi vil arbejde på at udvikle formen på fællessamlingerne, således at de får en større sammenhæng med mentorarbejdet og ift. skoleårets gang. Vi vil bibeholde det korte nyhedsindslag hver morgen – men foreslå, at man flytter fællessamlingerne til et andet tidspunkt på dagen.

Et forslag kunne også være at opdele samlingerne i hhv. informationer og lærer/forstanderoplæg.

Ved at udvikle på formen tror vi, at fællessamlingerne vil stå mere tydeligt og med større sammenhæng ift. skolens værdigrundlag.

Dannelse

